

Déli Hírlap

Redakció és kiadóhivatal: Timișoara, Gyárvaros, Szentgyörgy-tér 4. Telefoni osztályok: 2-42, azonnali 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 320 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1100 Lei vagy esetekkel egyenlő értékű valuta.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUOHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesváron és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 800 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 360 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / PENTEK / AUGUSZTUS 2

ARA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. EVF. / 173. SZAM

Telepítés

Folyik az agrárreform végrehajtása óta szerte az országban, de különösen az istenáldotta Bánságban. Ninestelenek között osztanak ki az állam javára kisajátított földeket, amivel a kisgazdatársadalom megnövekedését akarják — igen helyesen — elérni. Az agrárreform szociális érdekeket volt hivatott szolgálni, ez volt a törvény indoklása is, a végrehajtásnál azonban erről a fontos szemponttól megfeledkeztek. Nem a szociális érdek, hanem a sovénizmusig felekezett nemzeti érzés vezérelte azokat a tényezőket, akikre az állam javára kisajátított földek kiosztásának feladata hárult. Ennek káros hatása máris mutatkozik. Ha nem így lenne, akkor nem lett volna szükség arra, hogy új törvény útján tegyék lehetővé az újdonsült gazdáknak, a részükre juttatott földek eladását. Az agrárreform tehát ezt a főcélját nem érte el. Aminthogy nem fogja elérni a telepítések által kitűzött célt sem. Messzi földről hoznak embereket a Bánságba, itt az állami tartalékokból, kisbirtokokhoz juttatják őket, megfedkeznek azonban arról, hogy ezeknek az embereknek ahhoz, hogy a földet megművelhessék elsősorban tőkére is volna szükségük a gazdasági felszerelés beszerzésére. Megfedkeznek arról is, hogy azok az emberek, akik messze földről jönnek ide, a viszonyokkal ismeretlenek, a földművelés itteni intenzív módjához nem értenek úgy, hogy munkájuknak természetesen elmarad a kívánt gyümölese is. Ez aztán elkeseredésre vezet, keserűséggel tölti meg a lelkeket és végeredményben az állam nem éri el azt a célját, melyet kitűzött maga elé. Láttuk ennek szomorú példáit nálunk is, de a szomszédos Jugoszláviában is. Aktualitást nyer pedig ez azért, mert a temesi gazdasági hivatalhoz már megérkezett a földművelésügyi miniszter rendelete, amelynek értelmében a kincstárnak itt rendelkezésére álló tartaléköldjeire Erdélyből, a regátból és Beszarábiából akarnak telepeseket hozni. Előrelátható, hogy ez a telepítés nem fog a kívánt eredményre vezetni. Nemzetgazdasági szempontból sokkal fontosabb és célravezetőbb lenne, ha a kormány nem fogna ilyen meddő kísérletezésekbe. Ha van felesleges föld, — mint ahogyan van — úgy adja vissza a magyar telepéseknek azt a néhány holdat, amit a kisajátítás révén elvettek tőlük. Nemesak a méltányosság kívánna ezt, hanem a jog és az igazság is. Olyan emberektől vették el ezt a földet, akik évtizedeken keresztül a két kezük munkájával munkálták, a sokszor nehéz, töretlen ugart termővé tették és amikor ők és család-

juk már hasznát is látták volna ennek a nehéz fárasztó munkának, jött egy szociális törvény, mely rendeltetésével szembehelyezkedve más mindenféle, csak nem mezőgazdasági, vagy nemzetgazdasági, okból elvette tőlük ennek

a földnek legnagyobb részét. A kormánynak most módjában állana elődeinek súlyos hibáját jóvá tenni. Sok ezer hold tartalékföld áll rendelkezésre, adjanak a magyar telepéseknek csak annyit vissza, amennyit elvettek,

ezzel nemcsak megelégedett kisebbségi állampolgárokat nyernének, nemesak egy égbekiáltó igazságtalanságot orvosolnának, hanem ezenfelül még mindig maradna elég föld a telepítésre is, ha már mindenáron telepíteni akarnak.

Házkutatások Temesvárt a mára tervezett kommunista tüntetésekkel kapcsolatban, amelyek elfojtására az egész világon megtették az előkészületeket

Temesvár, augusztus 1.

A temesvári sziguranca és az államrendőrség bizalmas uton értesült róla, hogy a mai augusztus elsején Temesvárott is készül tüntetés. Liuba Valér dr. szigurancavezérfelügyelő utasítására már napokkal előbb figyelni kezdtek a detektívek és szombatán délután hetven-nyolcvan ifjúnokást találtak a Vadászerdőben, amint éppen gyűlésre készültek. A detektívek szétoszlatták őket, ezek azonban egy másik helyen újra akartak gyülekezni, azonban a rendőrség ott is megakadályozta szándékukat. Szombatról vasárnapra virradó éjjel az utcákon eddig ismeretlen egyének vörös nyomásu, orosz nyelvű plakátokat dobáltak szét. A rendőrség ezeket a plakátokat elkobozta. A plakátok szövegéből arra lehet következtetni, hogy azok Bulgária részére voltak szánva és valószínűleg elcsesülés folytán kerültek Temesvárra. Ezek a plakátok arra biztatják a munkásságot, hogy augusztus elsején tüntessen.

A sziguranca, a rendőrség és a katonaság detektívjeinek részvételével keddről szerdára virradóra Temesvárott razzitát tartottak.

Több gyanus egyént állítottak elő és ezek között volt négy férfi és öt nő, akik kommunista tartalmú röpcédulákat osztogattak.

A rendőrség emberei tegnap délután több házkutatást is tartottak Temesvárott. Így megjelentek Nagy Hugó dr. ügyvéd irodájában, ahol egy asztaliókban régi orosznyelvű röpiratot találtak. Nagy azt adta elő, hogy a röpcédulát annak idején postán kapta és anélkül, hogy elolvasta volna, a fiókjába dobta. Vinyánszky Ferenc szabósegédnél, aki apjánál az erzsébetvárosi temetőőr házában lakik, valamint Zapfel Margit munkástelepi lakosnőnél számos kommunista újságot találtak, többek között a berlini Rothe Fahnet, a párisi Humanitét és a bukaresti Munkásnépet. Azonkívül találtak egy tizenhat oldalas géppel írott újságot is, amely Temesvárott készült. Ennek címe Vörös lo-

vezérekke, amelynek Vörös kiáltvány a címe, arra szólítja föl a munkásságot, hogy augusztus elsején vegyen részt a tüntetésben és szükségesnek tartja, hogy a kommunista forradalmi párt megkezdje működését.

A lap egy másik cikke azt mondja, hogy a munkásoknak nincsen szükségük Romániára, se Magyarországra, hanem meg kell alakítani az Erdélyt és Bánsági Dolgozók Köztársaságát. A lap utolsó oldala arról beszél, hogy a munkásoknak Lenin és Stalin elvei alapján kell dolgozni. Mint a lap kiadója a kommunista párt temesvári bizottsága van megjelölve.

Az elmúlt éjszaka a detektívek a Gyárvaros egyik külső utcájában gyűlést lepleztek le, amelyen több fiatal ember és leány vett részt. Arról tanácskoztak, hogy követelni fogják Müller Kálmánnak és társainak szabadonbocsátását. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy három bukaresti kommunista tartózkodott Temesvárott, akik azonban már elutaztak. Állítólag egy németül beszélő idegen kommunista is jár a városban, akit a rendőrség most keres.

A detektívek értesülése szerint kommunista érzelmű fiatal emberek ma a Skudier-parkban akarnak gyűlésezni és ha ez nem lesz lehetséges, úgy a Mehala egyik házában próbálnak összejönni.

Aradon tegnap estig senkit nem tartóztatott le a rendőrség augusztus elsejével kapcsolatban. Napok előtt azonban a rendőrségre hívták a városi és falusi dolgozók klubjának több vezetőjét és nyilatkozatot akartak velük aláírni, hogy augusztus elsején nem rendeznek tüntetést.

A munkásvezérek meggondolási időt kértek és aztán közölték elhatározásukat, hogy a nyilatkozatot nem írják alá. A rendőrség azóta figyeli őket.

Bukarestben tegnap éjjel számos házkutatást tartottak és negyvenkét embert letartóztattak, akik valamennyien az egységes szakszervezetek

vezetői voltak. Valamennyinél augusztus elsejére vonatkozó utasításokat találtak. Tegnap délután újabb házkutatások voltak és úgy Bukarestben, mint a vidéken újabb letartóztatásokat foganatosítottak.

Csehszlovákiában a kommunisták — az eddigi jelek szerint — erősen készülődnek augusztus elsejére. Prágában a gyárakban és különböző üzemekben tegnap a kommunista párt röpcéduláit osztogatták, amelyeken arra szólítják föl a lakosságot, hogy augusztus elsején rendezzen kommunista tüntetést és szálljon szembe a rendőrséggel. Kassán letartóztatták Scholz Pált, a kassai kommunista párt titkárát. Személyes motozásnál röpcédulákat találtak nála, amelyek a munkásságot felszólítják, hogy vegyen részt az augusztus elsejére rendezendő tüntetésben.

Jugoszláviában szintén megtették a kommunisták minden előkészületet az augusztus elsejére tervezett tüntetésre. Zágrábban a rendőrségnek besúgták, hogy az egyik külvárosi utcában egy munkás házában titkos kommunista nyomda működik. A rendőrség emberei körülvették a házat, azonban amikor oda be akartak hatolni, belülről revolverlövésekkel fogadták őket. A rendőrök visszalöttek és valóságos tüzharc fejlődött ki. A rendőrök közül többen megsebesültek.

A rendőrség golyó agyonlőtték a házában volt Novoszel munkást, a feleségét és a fiát.

A ház pincéjében egy jól felszerelt titkos kommunista nyomdát találtak. Ebben a helyiségben tartották összejöveteleiket az ifjú bolsevisták és ott készítették a különböző propaganda röpiratokat.

Franciaországban a kommunisták taktikát változtattak. A földalatti vasut kilencezer munkása, akik sztrájkban állottak, tegnap újra felvették a munkát. Ez állítólag azért történt, hogy augusztus elsején ezek is csatlakozzanak a tüntetőkhöz és sorszámaikat mindjárt fegyvernek használhassák.

Bánsági magyarok Délamerikában az idegen világban sem feledkeznek meg magyarságukról és műkedvelői gárdákban ápolják az anyanyelvet

Sao Paulo, július eleje.

Az otthoni élet nyomoruságos vándorbotot nyomott a kezébe sok erdélyi és bánsági magyarnak. Elindultak ismeretlen tájak felé délibábos reménységgel, képzeletükben hallották már az aranydollárok csengését és nem is sejtették, hogy sokan közülük még nagyobb nyomoruságba jutnak, mint amilyenben odahaza szünylődtek. Szám-talanon, akik eljönnek a nagy vízen keresztül az egyenlítőn túl Délamerikába, úgy járnak, mint a fa, melyet terebélyes korában ültetnek el máshová. Meg kell küzdeniök a nekik szokatlan éghajlattal, a nekik idegen nyelvvél ismeretlen szokásokkal, ellenséges körülményekkel és még sok minden-nel.

Csak a jó Isten maga tudja, hogy hány szerencsétlen magyar pusztul el a délamerikai kontinens távoli belsejében. És a városokban is mindenütt sok a magyar munkanélküli és a magyar inséges.

Szó sincs róla, vannak szerencsés magyarok is, olyanok, akik Délamerikában nemcsak biztos megélhetésre, hanem még jómódra is szert tesznek. Ezek szívéből az idegen világban sem lobban ki a testvéri szeretet megései és tőlük telhetőleg mindent megtesznek kereset nélküli fajtársaik támogatására. A délamerikai magyarságnak egész sereg jótékonyceü egyesülete és asztaltársasága van, amelyek mind segítő kezét igyekeznek nyujtani bajba jutott magyar testvéreiknek.

El kell ismerni, hogy az ekzsiztenciával bíró délamerikai magyarság nem kizárólag a pénzszerzés gondjával bibelődik. A magyar a déli földgömbnek eme részén sem feledkezik meg róla, hogy az embernek magasabb törekvései is kell, hogy legyenek.

A magyarságnak éppen ezért ugy Rio de Janeiróban, Sao Paolóban, valamint a legkisebb magyar telepen is vannak magyar kulturális egyesületei, olvasóköröi, dalárdái, sőt gazdaköröi is.

Magyar papok, magyar tanítók és magyar intellektuális vezetéseivel ezek az egyesületek hiven gondoskodnak arról, hogy a Délamerikába szakadt magyarság kapcsolata a magyar kultúrával ne szakadjon meg. És gondoskodnak arról is, hogy a Délamerikában született, vagy szülőikkkel zsenge korukban idejutott magyar gyermekek is ebben a kultúrában nevelődjenek föl.

Tagadhatatlan, hogy a különböző magyar egyesületek műkedvelői végzik el a legeredményesebb munkát. Egymással vetélkedve hetenkint tartanak előadásokat és bemutatnak prózát és operettet vegyesen. A Magyar

Köztársasági Kör gárdája nemrég mutatta be Biró Lajosnak Sárga lilom című drámáját és az előadás olyan sikeres volt és olyan nagy érdeklődéssel találkozott, hogy meg kellett ismételní. A szereplők között nem állott utolsó helyen és csak az érdekesség kedvéért említjük meg külön: Nicolau Stedán. Román fiú.

Egyik erdélyi faluból való és már odahaza tanulta meg a magyar nyelvet. Derék román, szereti fajtáját, de szívesen játszik együtt a magyar műkedvelőkkel.

A Hungaria-egyesületnek szintén van műkedvelői gárdája. Ez a gárda nemrég fényes magyar bált rendezett, amelyen a vendégek magyar népviseletben jelentek meg. Nemsokára a bál

után ragyogó műsoros estét tartott a Hungaria. A délamerikai magyarságnak több virágzó sportegyesülete is van, amelyek azonban a testnevelésen kívül a lélekneveléssel is foglalkoznak és szintén tartanak fenn műkedvelői gárdákat és dalárdákat. A magyar könyvtárak fontos missziót teljesítenek Délamerikában és bevezették azt a rendszert is, hogy időnkint a megszervezett hácendákon dolgozó magyar földmivesek részére is küldenek ki magyar olvasnivalókat. A Délamerikában élő magyar intelligencia állandó lépést tart a magyar irodalmi élettel és frissiben hozatja meg a Magyarországon, vagy az utódállamokban megjelenő új magyar könyveket.

D. M. H.

Véres falusi mulatság Majláthfalván, ahol egy legény agyon-szurta vetélytársát

Temesvár, augusztus 1.

Nagy mulatság volt tavaly ősszel a majláthfalvai Herceg-héle koresmában. A mulatságon Stadler Mihály majláthfalvai legény Németh Verával táncolt. Javában folyt a tánc, amikor Farkas Kálmán huszonhárom éves majláthfalvai fiatalember a terem közepén táncoló párhoz ment és Stadlerre gunyos megjegyzést tett. A tánc egy pillanatra megakadt, majd amikor Németh Verát más kérte fel táncra, Stadler az időközben az udvarra távozott Farkas után ment. Itt a két fiatalember között szóváltás támadt, előkerültek a zsebkések és egymást szurkálták. Farkas ötször beleszurta Stadlerbe, aki a hely-

szinén meghalt. Farkast letartóztatták és ügyét tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék Popescu-Neagu tanácsa. Farkas kihallgatása során előadta, hogy önvédelemből rántotta ki bicskáját. Ezt hangoztatta védője Feld Kálmán dr. is és ezért a vádlott felmentését kérte. A bíróság rövid tanácskozás után Farkast felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértésben találta bűnösnek és ezért kilenc havi börtönrre ítélte, amelyből hét hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítéletben ugy a vádlott, mint védője, valamint az ügyész is belenyugodtak és az jogerőre emelkedett.

Néhány pillanatfelvétel a rendőrségi panaszfelvevő irodából, ahol típus lesz az egyesből

Temesvár, augusztus 1.

Nagy, vállas mahomet ember. Ingerlékeny, minduntalan ököbe szorítja a kezét és csak nehezen fojtja vissza a szájából kikivánczó káromkodást. Az autót nagyszerűen fékezi, de az indulatait nem. Azok erősebbek nálánál. Sofför. Most panaszt emel a felesége ellen. Tulajdonképpen nem is a felesége ellen. Mert ha szigorúan vesszük a dolgot, még nincsenek megesküdvé. Igaz, csak három év óta élnek együtt és még nem volt idejük az anyakönyvvezető elé járulni. Az asszonynak több ideje volt, mint neki. És ezt alaposan fel is használta. Amikor egyedül volt odahaza, feltörte a szekrényt és az ottlévő pénzt, tizezer

leit, ellopta. Ellopta és a bankba tette. Félretette a rossz időkre. Mert okos nő volt. Egyben hibázott csak. Nem gondolt arra, hogy a férfi észreveszi a pénz hiányát. És ebből származott a kalamajka. A sofför lármát esapott és a rendőrségre jött. Igazságot kér. Az asszonyt is beidézik. Mindent bevall. Még azt is, hogy nem szereti a férfit. Ez meghökkenti a soffört. Szeretné, ha az asszony tagadna. De az asszony a szemébe mondja az igazságot. A sofför szomorúan támolyog ki a pénzzel. A pénzt visszakarta, de elveszett a boldogság...

A kárvalott szabó, akinek nincs műhelye. Otthon dolgozik egymagában.

Most a rendőrségen emel panaszt eg kuncsaftja ellen. Mert nagy sérelem éte. Ezt Isten és ember is láthatja. Azaz Isten már látta, mert ő minden tudó, csak a rendőrség nem tudja még. Node szerencsére ő gondoskodik róla. Ugy kiabál, ahogy csak a torkán kifé. Pedig jó hangja van. Ruhát kapo javításra. Kétszáz leibe alkudott meg. Amikor hazaért, vette csak észre, hogy a ruha kritikán aluli állapotban van. Mit kerüljessük a dolgot? Moesko volt. Tisztítóba adta. A tisztításért 10 leit fizetett és természetes, hogy ezt a száz leit szintén felszámította. Összesen háromszáz leit kért. A ruha tulajdonosa nem volt hajlandó többet fizetni. Szót szó követett, majd összeverekedtek. A kártérítési ütközetből a szabó került ki megverten. A rendőrfőnök elrendeli a tanúk kihallgatását és szenvedő hősnünk diadalmasan távozik.

Fiatallány. Kicsi kövér. Olyan, mint egy töltött galamb. Riadtan áll a rendőrfőnök előtt. Nagy vétke van. A esősz feljelentette, hogy az erdőben tilos helyen sétált. Egy fiuval persze. A esősz csak őt írta fel, mert úgy vélekedett, hogy mindig a férfi az elcsúbitott ártatlanság. A rendőrfőnök megkorholja a lányt és hazaküldi. Előbb még azt tanácsolja neki, hogy máskor ne sétáljon a fiuval. Mert gyáva férfi nem érdemel ilyen esinos nőt. A lány mindent megígér és ragyogó arccal távozik. Amikor kiér a rendőrségi épületből, körülnéz. Felragyog a szeme és — a fiuhoz lép. Az belekarol és nevetve tovább mennek! (Ike.)

DIKTATURÁT SÜRGET A VOLT IGAZSÁGÜGYMINISZTER. Bukarestből jelentik: Diktatura címen Popescu Stelian volt igazságügyminiszter Universul című lapjában feltűnést keltő vezércikket közöl. Ebben nyíltan kifejti, hogy semmi kifogása sincsen egy felvilágosult józan diktatura ellen, mert a mai politikai helyzetet demagogiának tartja. A cikk sok kommentárra ad alkalmat.

AZ ÜZLET — ÜZLET. Moszkvai jelentés szerint a Pravda című lap foglalkozik az angol—oros diplomáciai viszony felvételére irányuló tárgyalásokkal. Az újság szerint a szovjet követelni fogja a londoni orosz kereskedelmi irodájában tartott házkutatások alkalmával okozott károk megtérítését és biztosítékokat a szovjetellenes propaganda megszüntetésére. Követelni fogják továbbá az orosz ellenforradalmárok és az angol hivatalos körök közti összeköttetés megszüntetését. Times véleménye szerint az angol kormány, ha csak lehetetlen követeléseket nem támaszt a szovjet, nem zárkózik el annak elismerése elől, annál is inkább, mert Amerika, amely nem ismerte el a szovjetet, sokkal többet ekszportál Oroszországba, mint Németország kivételével bármely más állam.

A mentők nagy nyárimulatsága

aug. 3-án és 4-én

a

Luna-Parkban

26 Attrakció
Tiroli vendéglő

Tánc, Zene
Sorsjáték

Mindenki irredenta

a csehszlovák köztársaságban, aki nem nyugszik bele abba, hogy saját nemzete csak a csehek kedvezményezettje legyen

Pozsony, augusztus 1.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka-per tárgyalását egész Csehszlovákiában, de különösen a Tótöldön a legnagyobb érdeklődéssel kísérik és a legkülönbözőképpen kommentálják. Niesner német szenátor a Szocialdemokrat című lapban nagy cikket írt a Tuka-perrel kapcsolatban. Másokat — mondja többek között cikkében — a politikai napi küzdelmekben titkos vagy nyílt hazaárulással megvádolni, ez nálunk sajnálatos mániává fejlődött. Aki a nem-csehek közül nem akar belenyugodni abba, hogy csak adót fizessen, aki nem ismeri el örökkévalónak a mostani viszonyokat, aki nem tud beletörődni abba, hogy saját nemzete csak a többiek kedvezményezettje legyen, az Benes szerint az állam ellensége és irredenta.

A csehek talán nem hallgatják szívesen, de azért érdekes és érdemes megállapítani, hogy ők felszabadulásukat és nemzeti önállóságukat szintén hazaárulásnak köszönhetik.

Érdekes, mennyire elterjedt az a nézet, hogy mindenki, aki a meglévő állapotokat nem tartja ideálisnak, hazaárulással lehet vádolni. Eszerint tehát minden és mindenki, aki tartozik a cseh nemzethez, hazaáruló vagy irredenta.

A perrel kapcsolatban hosszú nyilatkozatot tett Hlinka András is, a tót néppárt vezére, aki kijelentette, hogy országos tót párt csak egy van az országban és ennek ő a vezetője. A többi párt, amely Szlovénországban működik, csak a cseh pártok felvidéki tagozatai. Elmondotta azután, hogy Tuka miként került a néppártba és mi volt a szerepe. Hlinka szerint Tuka rendkívül szorgalmas ember és nem annyira politikus mint inkább kiváló szervező tehetség.

A délelőtti tárgyalás elején Gallia ügyvéd panaszt emelt, hogy a Szlovénországi Dennik című lapban megtámadták, mert ügyvédi talárján nincsen rajta a cseh címer. Már a tárgyalás elején bejelentette, hogy

szlovák nemzeti érzését nem a talárján, hanem a szívében hordja. Egyébként talárján azért nincsen címer, mert szabója azt nem készítette el.

Snacky kihallgatását kezdte meg ezután a bíróság. Az elnök kérdéseire elmondotta, hogy nem volt tagja a rodbrana nevű szervezetnek és csak azért foglalkozott vele, mert az egyetemi ifjuság megbizta, hogy készítessen új tervezetet az egyesület átszervezésére.

Elnök: Ki pénzelt az autonomista mozgalmat?

Snacky: A tót néppárt egyes személyiségei adtak pénzt, azonban becsületszavam köt és így nem mondhatom meg nevüket.

— Arra vonatkozólag csak nem köti becsületszava, hogy mennyi pénzt kaptak.

— Körülbelül hetvenezer koronát.

— Járt-e a bécsi kémirodában?

— A bécsi kémiroda mese. A vádiraton kívül senki nem tud róla.

Az elnök erre felmutat egy levelet, amelyben Snacky kéri a pozsonyi magyar konzulátust, járjon közben a magyar kormányhoz, hogy az anyagilag támogassa az autonomista mozgalmat.

Snacky kijelenti, hogy ezt a levelet agent provocateur írta.

Elnök: A házkutatásnál röpiratokat találtak, amelyeket ön írt és amelyek arról szólnak, hogyan lehetne a rodbranat katonai módon kifejlesztetni.

— Ez csak terv volt, amely sohasem valósult meg. Hogy ezt a tervet ki terjesztette, nem tudom.

Ezzel Snacky kihallgatása véget ért és utána Mach Sándor terjesztette elő védekezését. Kijelentette, hogy sokszor állt már a bíróság előtt, de még sohasem ilyen igazságtalanul.

Rendkívül fájdalmas az, hogy édesapját annak idején tót érzelmei miatt üldözték, ő pedig az önálló csehszlovák köztársaságban hazaárulás miatt kerül a bíróság elé.

Az a vád, mintha ő közreműködött volna abban, hogy Szlovénországot elszakítsák Csehországtól és fegyveres felkelést rendezett volna, hogy a Tótöldet visszaesatolják Magyarországhoz, a vádirat rosszakaratu beállítására.

Mach Sándor a délutáni tárgyaláson kijelentette, hogy csak azért lépett be a tót néppártba, mert

látta, hogy Csehszlovákiában a tótokat sokkal jobban nyomják el, mint a magyar uralom idején.

Jurigával, Tomanekkel és Hlinkával szemben Tuka volt az, aki mindig mérsékletre intett. Hlinka mondotta egy alkalommal:

— Leszámolunk a csehekkel! Zsákba velük, a zsákokkal pedig a Dunába.

Kijelenti ezután, hogy ezek a nagy tót hazafiak, amikor bevették a tótokat a kormányba, egyszerre megváltoztak.

Sehwartz esendőrőrnagyot hallgatják ki ezután tanuként, aki elmondotta, hogy öt év előtt egy Sida nevű hadseregbeli őrnagy azt mondotta neki, hogy magasrangú tót politikusok megbizásából meg akarja szervezni az önálló tót esendőrséget. Ezután a bíróság Sida-t hallgatta ki, aki Schwarzal homlokegyenest ellenkező vallomást tett. Miután a bíróság Schwarzot megeskette, Sida megesketését pedig mellőzte, az elnök a tárgyalás folytatását ma reggelre halasztotta el.

Fejére olvassák a volt igazságügy-miniszternek a hamisítást

Bukarest, augusztus 1.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Stere Konstantin jogszerinti szenátorsága körül az utóbbi időben nagyon heves viták folytak le egy a szenátusban, mint a bukaresti sajtó hasábjain. Stere ellenfelei hazaárulással vádolták és akadtak a szenátus tagjai közül olyanok, akik kijelentették, hogyha Stere részt akarna venni valamely ülésen, akkor ők eltávoznak. Akkoriban Popescu Stelian volt igazságügyminiszter aláírásával cikk jelent meg az Universulban, amelyben azt írta, hogy a Vitéz Mihály

rend végrehajtóbizottsága ülést tartott és ezen határozatot hozott, amelyen Stere hazafiatlan eljárását megbélyegezte. A cikk megjelenése után kiderült, hogy a Vitéz Mihály rendnek nincs is végrehajtóbizottsága és így a határozatról szóló mese a volt igazságügyminiszter fantáziájának szüleménye. A Dreptatea című újság, a kormány félhivatalos lapja, gunyos hangon fejére olvassa most Popescunak a hamisítást és megállapítja, hogy Popescu Stelian volt miniszter és lapvezér a multban is követett el hasonló hamisításokat.

Halálraitélt városrészlakói mozgalmat indítottak, hogy tavaszig ne lakoltassák ki őket

Temesvár, augusztus 1.

Az Epreskert kolóniája fölött — miként megírtuk — meghúzták a halálharangot. A várostól kisajátított területek között van az Epreskert is, amelyet házhelyigényesek közt osztnak föl. Az Epreskert fái alatt kilenc esztendő előtt keletkeztek az első házak, amelyeket az évek során újabb és újabb hajlékok követtek. Jelenleg száznál is több család lakik az Epreskertben. Mindnyájan olyanok, akiknek nem volt pénzük, hogy maguknak másutt házhelyet vásároltak volna és házépítésre költhettek volna. Maguk eszkábálták össze kunyhóikat deszkából, lécből és agyagból, amelylyel betapasztották a deszkafalakat. Szegény emberek telepe az Epreskert, amelyet a város fejlődése most halálra ítél. Hiszen tudatában vannak az epreskerti lakók is, hogy a városi te-

rületről el kell távozniuk, azonban azt ígérték nekik, hogy másik helyet fognak számukra kijelölni, ahol szegényes hajlékaikat felállíthatják. Ez azonban mindeddig még nem történt meg és attól félnek, hogy az új helyet majd ősze felé jelölik meg számukra, amikor már nem lesz idejük, hogy hajlékukat az új helyen felépíthessék. Tekintettel arra, hogy a házhelyigényesek, akik között az Epreskertet fel fogják osztani, ebben az évben nem igen kezdenek már bele az építkezésbe, azt szeretnék, ha az Epreskertet ebben az évben nem bolygatnák és a tavaszig időt adnának nekik az elköltözkedésre. Az epreskertiek ilyen értelemben mozgalmat indítottak és küldöttségileg készülnek a városházára. Remélhető, hogy ott méltánnyal találkoznak és megkapják a kért haladékokat.

Leszállt

a két amerikai pilóta, miután tizenhét napig voltak a levegőben

Newyork, július 31.

A Sanlouis Robin nevű repülőgép, amely július tizenharmadikán reggel negyednyolcor szállott fel, tegnap este félnyolcor leereszkedett. A pilóták állítólag még tovább repülhettek volna, de kénytelenek voltak leszállni, mert Robertson őrnagy, aki a vállalkozást finanszírozta, sokalta az összeget, amit a pilótáknak fizetni kell. Ezek ugyanis minden óráért, amivel megdöntötték a régi időtartam repülést, fejenként száz dollárt kaptak. Jackson és O'Brien pilóták külön díjazása így is tizennyolcezerháromszázhatvan dollárt tesz ki. Tegnap délután az őrnagy rádiótávíratban utasította őket, hogy azonnal hagyják abba a repülést. A két világrekorder miután tizenhét és fél napot keresztül négyszázhusz órát töltöttek repülőgépeikön a levegőben, egyenesen szanatóriumba vonultak, hogy a hosszú légi utazás fáradalmait kipihenjék. A tömeg, amely a leszállást végignézte, lelkesen ünnepelték őket, akiket elsőnek Lindberg ezredes, az óceán első átrepülője üdvözölt.

Megszűnik a kellemetlenkedés a kisebbségi iskolák hi. tantanítása körül

Bukarest, aug. 1.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A közoktatásügyi miniszterium körrendeletet küldött az összes tanügyi hatóságoknak, amely elsősorban a kisebbségi iskolákat érdekl. A multban az volt a helyzet, hogy alsófoku tanügyi hatóságok igen sokszor kellemetlenkedtek a kisebbségi tanulók vallásoktatása miatt, a papoktól is nyelvvizsgát és más hasonló, sehol elő nem írt, külön képesítést követelve. Ennek az állapotnak vet most véget a miniszter körrendelete, amely szerint a kisebbségi iskolákban a vallástant a helybeli lelkészek taníthatják anélkül, hogy erre külön felhatalmazást kellene kérni. Az iskolának mindössze az a kötelessége, hogy a lelkész nevét bejelentse a tanügyi hatóságoknak. Egy másik rendelet a kisebbségi tanárok alkalmaztatása körüli bürokratikus eljárást egyszerűsíti. Eddig ugyanis a kisebbségi tanárokkal kötött szerződést évről-évre be kellett mutatni, tekintet nélkül arra, hogy az illető intézetnél mióta működtek. A jövőben az új rend szerint csak azon tanároknak szerződését kell bemutatni, amelyek új alkalmaztatásra, vagy pedig a régi alkalmaztatás megváltoztatására vonatkoznak.

EURÓPA AMERIKA GYARMATA LESZ. Párisból jelentik: A Journal című lap nagy cikket közöl Az amerikai protekcionizmus és Európa gazdasági jövője címen. Ebben rámutat arra a veszélyre, amelyet az a körülmény rejt magában, hogy a háborús adósságokat az európai államok Amerikának aranyban kötelesek megfizetni. Minden európai állam külkereskedelmi mérlege passzív és ha ez így tovább folytatódik, akkor Európa belátható időn belül Amerika gyarmatává süllyed.

Nincs új adó

A miniszter
szól nagy bölesen:
az időmet
minék töltsem
új adóknak
gyártásával,
ez úgy sem jár
nagy hálával.

Marad régi
adófajta,
de változás
esik rajta,
új kulcsot a
változás hoz
az adózók
fiókjához.

Az adóknak eddig
szimplán ment el,
most emelik
tiz perccel,
néhányknál
ez nem elég,
s az emelés
husz százalék.

Sir, ahol áll,
sir, ahol jár,
az adózó
szegény polgár,
jobb lett volna
öt új adó,
mint a régi
megmaradó.

De részben jót
is műveltek,
lukszusadót,
nem emeltek,
mert belátás
bennük érett:
fényűzés a
puszta élet.

Kóro Pál.

— Maniu édesanyját eltemették. Kolozsvárról jelentik: Impozáns részvét megnyilatkozása mellett temették el Badacsonyban Maniu Klárát. A temetésen a kormány nevében Costachescu közoktatásügyi miniszter bucsuztatta a nagyasszonyt. A temetésen Cigareanu Liviusz dr. prefektus is részt vett. A gyászszertartást Hoszu görög katolikus püspök celebrálta és gyászbeszédet tartott. A magyar Párt képviselőjében Josika János báró jelent meg. Feltűnést keltett az avarescanusok és liberálisok távolmaradása. Részvétáviratot intézett Mária özevgy királyné. Maniu nagyon meg volt törve és zokogott.

— A vasuti vezérigazgató Temesvárott. Vidrighin Sztán vasuti vezérigazgató tegnap délben néhány napra Temesvárra érkezett.

— Temesvár város részvéte a miniszterelnök gyásza alkalmából. Temesvár városának tanácsa tegnap délelőtt Maniu Gyula miniszterelnökhöz táviratot intézett, amelyben édesanyja elhalálása alkalmából a város közönsége nevében részvétét fejezte ki.

— A belga konzul nyaralása. Tóti Rezső belga királyi konzul, a gyapjugar vezérigazgatója, tegnap nyári tartózkodásra a bajorországi Reichenhall fürdőbe utazott.

* Ha jól és olesón akar étkezni, úgy menjen a Palace-kávéházba, ahol a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főzelék, tészta.)

— Aradi kereskedő öngyilkossága. Aradról jelentik: Seidner Sándor aradi fakereskedő tegnap hajnalban mérget vett be és anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Seidner a rossz konjunktúra miatt ment tönkre és a sok gond annyira felőrölte idegeit, hogy halálra szánta magát. Temetése ma délután megy végbe.

— Bucusok tragédiája. Rhodusból jelentik: Egy autóbussz, amely a San Silvano bucsujáró helyről jött, nekiment egy falnak és felborult. Az utasok közül hét meghalt, nyolc veszélyesen megsebesült.

— A múlt heti gyilkos hőség európaszerte enyhült, sőt némely helyen hűvösre változott az idő. Temesvárott tegnap a meleg árnyékban harminc, a napon negyven fok volt. Ezzel szemben Amerikából érkezett hírek szerint ott újabb hőhullám pusztít. Newyorkban tegnap tíz ember halt meg hőgutában. A Csendes óceán partjait kivéve mindenütt pokoli hőség uralkodik. Nagy a meleg az amerikai kontinens keleti partvidékén is. Baltimoreban tegnap a hőmérő az árnyékban negyven fok meleget mutatott.

Hőségben

könnyű bedörzsölés,
le mosás valódi

DIANA

sósorszesszel

hűsit, üdit, frissit.

A valódi DIANA a legerősebb sósorszesszel, tamásos azért, hogy finom bőrűk hígítva használják.

— Eltűnt három tanonciskolai növendék. A temesvári tanoncotthonban két nap előtt különböző szabálytalanságok elkövetése miatt kizárták Ungurean András, Hückl Adolf és Papanu Miklós tanoncokat. A kizárt tanoncok tegnap délelőtt kérték a polgármestert, haszon oda, hogy továbbra is a tanoncotthonban maradhassanak. A polgármester kijelentette, hogy nem tud az érdekükben eljárni. Erre este eltávoztak az intézetből. Utoljára a Bega parton látták őket. Tegnap délelőtt a járőkelők a strand mellett egy ládát találtak, amelyben a három fiatalember holmija volt. Attól tartanak, hogy öngyilkosságot követtek el. Nem lehetetlen azonban, hogy csak az öngyilkosság látszatát akarták kelteni. A nyomozás megindult.

— Verekedés a Luna-parkban. A Luna-parkban az elmúlt éjszaka Dobra Miklós pincér és Turban Miklós között verekedésre került a sor. A két verekedő alaposan elbánt egymással és ki tudja, hogyan végződött volna a verekedés, ha az óriási lármára odafigyelt rendőr széjjel nem választotta volna őket.

— Letartóztatták a tűzészeti iskola pénztárnokát. A temesvári tűzészeti iskolában történt milliós lopás ügyében a nyomozás még mindig nem tudott semmit sem ki deríteni. A katonai hatóság tegnap vizsgálati fogságba helyezte Ehling főhadnagyot, az iskola pénztárnokát, akinek bukaresti tartózkodása alatt a lopás történt.

— Adomány. Néhány nap előtt egy szegény család nagy nyomorúságáról írtunk cikket. P. J. nevű olvasónk kiadói hivatalunkban a szegény család részére kétszáz leit adományozott. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

— Heim Miklós jubileuma. Heim Miklós temesvári vállalkozó, a belvárosi önkéntes tűzoltóság parancsnoka — miként megirtuk — most ünnepli meg szolgálatának harmincadik évfordulóját. Ebből az alkalomból az önkéntes tűzoltóság augusztus 10-én este a Novoiny féle vendéglőben vacsorát rendez, melyre Jotcu Györgynél a városi mérnöki hivatalban és Hermann Győző józsefvárosi mérleggyárosnál lehet jelentkezni. Augusztus 11-én délelőtt tíz órakor a tűzoltóság az ipari munkaadók szindikátusában diszközgyűlést tart, délután pedig a Petőfi-csárdában népnepélyt rendeznek.

— A cseh külügyminiszter majdnem a vízbe fullt. Prágából jelentik: Benes csehszlovák külügyminiszter, aki Ciamecen nyaral, tegnap fürdött a tóban és görcsöt kapott a hideg vízben. A külügyminiszter már fuldokolt, amikor a veszedelmet észrevette egy fiatal cserkész, a vízbe ugrott és Benest a partra hozta.

— Betörési járvány. Dormut Teréz józsefvárosi szabónő feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak Ormosutcai lakásába és onnan nagymennyiségű ágyneműt elloptak. — Fischer Ernő józsefvárosi kereskedő feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak Küttéri lakásába és onnan több ruhát és cipőt elloptak. — Grosz Irén erzsébetvárosi szabónő feljelentést tett, hogy tegnap délután behatoltak lakásába és onnan több garnitúra fehérneműt loptak.

— Megjelentek a Vatikán bélyegei. Rómából jelentik: Augusztus elsején a Vatikán levélbélyegeket bocsát ki. Kiadásra kerül három sorozat bélyeg, két színben és tizenhárom értékjelzéssel. A bélyegeket korlátolt mennyiségben adják csak ki.

— A légcavar lefejezte a pilótát. Párisból jelentik: A maillyi repülőtérén két katonai repülőgép összetűközött. Az egyiknek pilótája ejtőernyővel kiugrott, azonban a légcavar elé került, amely lefejezte. A másik pilóta gépevel tovább repült és semmi baja nem történt.

— Grabler Árpád visszavonul a Magyar Párt irodájából. Grabler Árpád nyugalmazott főjegyző, aki három esztendő óta a Magyar Párt bántási központjának temesvári irodájában mint irodatiszt dolgozott, előrehaladott korára való hivatkozással visszavonul az aktív szerepléstől. Grabler Árpád negyvenhárom évig állott közigazgatási szolgálatban, amelyből harminckilenc évet Nagykövèresen töltött, ötöt pedig az imperiumváltozás után mint főjegyző Mörícfdődön. Grabler Árpád ma hat heti szabadságra megy, amelynek letelte után nem tér többé vissza a Magyar Párt irodájába.

* A TAC tánemulatsággal egybekötött sportünnepélye Buziáson. A TAC a fürdőigazgatósággal karöltve szombat, f. hó 3-án az újonnan épített strand bazinjában nagyszabású propaganda uszóversenyt rendez, amit a gyógyteremben a TAC kitűnő hírnévének örvendő 12 tagu uri jazzbandjával közreműködése mellett kedélyes tánemulatság követ, mely iránt a kedvező és olesó vasuti összeköttetés (60 lei oda-visza) folytán, városszerte igen nagy az érdeklődés.

— A mentők két napi mulatsága szenzáció lesz Temesvárott. A mulatság első része szombat este játszódik le a Luna-parkban, ahol estéről hajnalig hangverseny és sok más mulatság szórakoztatja a közönséget. A Columbia gramofonüzlet legújabb lemezeit játszatja le, amelyek a Tungsram-cég megafonján az egész parkban hallhatóak lesznek. Azonkívül több elismert temesvári énekes magánzámokkal lép föl. Vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődik az ünnepély és késő éjjelig tart. Délután a gyermekek részére mesedélutánt és szépségversenyt rendeznek, a felnőttek részére pedig lábszépségversenyt tartanak. Délután és este nagyszabású kabarék lesznek elsőrangú műsorral. Egész nap a szórakozások tömkelege várja a közönséget. Este lesz a nagy sorsolás.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenképp az ingyenes tájékoztatót (Conductorul pris Timisoara.)

A Mentők nagy nyárimulatsága
augusztus 4-én
a Luna-parkban nagy sorsjátékkal
lesz egybekötve
300 értékes nyeremény
Főnyeremény
egy 6 cilinderes, 6 üléses, 2 pótkerékkel felszerelt
„DAIMLER“-autó
A huzás kir. közjegyző jelenlétében lesz megtartva. A sorsjegyek a mentőállomáson és a trafikok (2923) ban kaphatók.
Egy sorsjegy 20 lei!

BUKARESTBEN
a
DÉLI HIRLAP
a következő helyeken már a korai reggeli órákban kapható:
Calea Victoriei és Boulevard Elisabeta
keresztződésnél mindkét kioszkban
Az állomás előtt
levő két kioszkban
Boulevard Elisabeta
a Princiar-szálló előtt
Calea Victoriei
az Athenée Palace előtti kioszkban
Calea Grivitei
végén, az államvasuti műhelyek előtt levő kioszkban
Piccadilly és Transilvania
vendéglőkben a magyar rikkancsnál.
Kérje mindenütt a Déli Hirlapot, mert a bántásiak leggyorsabban ebből a lapból értesülhetnek az ottani eseményekről.
BUKARESTBEN

A temesvári hadirokkantak levelet írtak a miniszterelnöknek az adótörvény módosítása érdekében

Temesvár, augusztus 1.

Maniu Gyula miniszterelnöknek a posta érdekes kérvényt kézbesít. A temesvári hadirokkantak egy része azt a kérelmet intézte a miniszterelnökhöz, hogy az új adótörvényt módosítsa. Az új törvény aig lépett életbe és egy társadalmi osztály máris a módosítását kéri. Egyes szakaszai ugyanis a vásárjogról ítélik meg. Ezze' kapcsolatban a kérvényező megemlíti, hogy nagyon sok szegény ember és főleg hadirokkant engedélyt kapott sátrakban való italmérésre. az ugynevezett mozgóitalméris engedély kihasználására. Az új közgazgatási törvény nagy illetteket

ró ki rájuk úgy, hogy amugy is keserves megélhetésüket teljesen kétségessé teszi. A miniszterelnök jószívűséghez fordulnak a mozgó italméris engedéllyel rendelkező rokkantak és kéri, eszközölje ki a pénzügyminiszter támogatását is. A kérvény befejezés-képpen kifejti, hogy nem akarnak sem a Népszövetséghez, sem a nagyhatalmakhoz, sem a Nemzetközi Vöröskereszt Együlethez fordulni, hanem a miniszterelnöknél keresik az igazságot. A kérvényt a temesvári főpostán adták fel. Vajjon lesz-e ráérő ideje a miniszterelnöknek a keservesorsban tengődő temesvári hadirokkantak kérelmét meghallgatni.

Tizenöt aktív külügyminiszter Apponyi felolvasásán. Párisból jelentik: A francia lapok értesülése szerint Apponyi Albert gróf és a Népszövetség több más delegátusa a népszövetségi ülészek befejezése után a párisi nemzetközi diplomáciai akadémián felolvasást fognak tartani. A felolvasásokon körülbelül tizenöt aktív külügyminiszter jelenik meg személyesen.

A Royal kerthelyiségben augusztus elsejétől teljesen új világvárosi kabaréműsor szórakoztatja a közönséget. Fellépnek többek között Williams amerikai néger énekes és táncos, a híres Ötlessy görök, Orlando Sevada Európa egyik legkiválóbb akrobatikus táncművész, Konrad Betty primballerina, Ostovieszka orosz ballerina és Bálint Cunika a kiváló gyermekprimadonna. A műsor este féltizenegy órakor kezdődik. Kiváló jazz. Figyelmes kiszolgálás. A belépés díjlan.

Elelmes hajléktalanok Budapesti tudósítónk telefonálja: Hellner Károly százados, aki három hét előtt nőtült és feleségével nászutjáról most tért vissza, lakását a legnagyobb rendtelenségben találta. Meglepődve látta, hogy a lakásból nem vittek el semmit, hanem az ő és felesége ruhái összevissza vannak dobálva. Kiderült, hogy a lakásban a házaspár távolléte alatt két férfi és egy nő lakott, akik Hellnerék holmiját használták, ezek hazaérkezése előtti napon azonban nyomtalanul eltűntek.

Resicai munkás a vonat ütközői között. Resicáról jelentik: Tegnap délelőtt a Resica művek kovácsstelepe előtti téren az egyik gyári mozdony vashulladékkal telt kocsikat tolatott, amikor a pályán egyedül álló három kocsi előtt Dugalia Márton negyvenkilenc esztendő munkás keresztül akart menni a sineken. Abban a pillanatban a mozdony által meglökött két másik kocsi nagy sebességgel robogott arra és Dugalia az ütközők közé került, amelyek jobb felső combját teljesen összezúrták. A súlyosan sérült munkást a kórházba szállították.

Az elmarasztalt pénzügyminiszterium. Popik Pál oravcai adóhivatali főnököt a pénzügyminiszter tavaly indokolás nélkül a szolgálatból elbocsátotta. Popik erre közigazgatási pert indított és az állásába való visszahelyezését kérte. Az ügy azonban nem került tárgyalásra, mert a miniszterium még az ítélet meghozatala előtt Popikot visszahelyezte szolgálatába. Popik erre három havi elmaradt fizetését kérte, ennek a kifizetését azonban a kincstár megtagadta. Popik újabb pert intézett az állam ellen, amelyet tegnap tárgyalt a temesvári ítélőtábla és a pénzügyminiszteriumot Popik járandóságainak megfizetésére kötelezte.

A zsidó világparlament. Zürichből jelentik: A világ minden tájáról Zürichbe érkezett képviselők és kiküldöttek jelenlétében nyitották meg a XVI. cionista világkongresszust. A kongresszuson megjelentek az erdélyi és bánági zsidóság kiküldöttei is. Temesvárról is sokan utaztak Zürichbe, többek között Drechsler Miksa dr. főrabbi és családja is. A kongresszuson a megnyitó beszédet Weizmann Csájim dr. tartotta, míg Herzl Tivadarról, a cionista eszme nagy utörbőjéről, Szokolov tartott emlékbeszédet. Az öt földrész zsidó parlamentjének ülésein heves viták várhatóak a cionizmus gyakorlati keresztülvitele tekintetében. A kongresszus egy hétig tart.

Helyreállítják a Temesvárcsanádi országutat. A munkügyi miniszterium értesítést küldött Temesvárra, amely szerint a Temesvárcsanádi országut helyreállítását a jövő esztendő munkaprogramjába fölvtették. A munkügyi miniszterium gondoskodni fog arról is, hogy az utjavítási költségek az állami költségvetésben szerepeljenek. Ezzel az utjavítással a kormány helyreállít a megye területén egy sokat használt utvonalat, amely jelenleg igen szomorú állapotban van.

Kurtán-furcsán. Molnár Dezső tizenhét éves villamosvasuti alkalmazottat a mult hét szombatján a józsefvárosi állomáson megharapta egy kutya. Miután attól lehetett tartani, hogy a kutya esetleg veszett volna, a fiu édesanyjával, özvegy Molnár Józsefnével be akarta az esetet jelenteni, hogy az esetleges intézkedéseket meg lehessen tenni. Egyik hivatalból a másikba küldték őket, mindenütt kurtán-furcsán bántak velük, azonban kellő utbaigazítást sehol nem adtak nekik. Végre tegnap délelőtt a véletlen a városi főorvosi hivatalba vezette őket, ahol maga Prostean Oktáv dr. tisztii főorvos a legudvariasabban intézkedett, hogy Molnár Józsefné és fia megkapják a kellő felvilágosítást. Megállapították, hogy a kutya nem volt veszett, ami Molnár Dezsőre nézve nagy szerencse, mert ha az lett volna, akkor a Pasteur-intézetbe való küldés esetleg már késő lenne.

Anyakönyvi kirek. Születtek: Caragiu Miklós, Buciu Mózes. Meghaltak: Volkmann József 78, Tichy Emma 35, Varga Gábor 1, Krestyán Ádám 38, Stricker 44 esztendőskorában.

Rakettek az eddigi árakból **10%** engedmény augusztus 3-ig **Sternberg**

Építkezési szerencsétlenség Resicán. Resicáról jelentik: Wagnert József kereskedő épülő házánaál összedőlt az állvány, amelyen éppen három munkás tartózkodott. Hupka Ferenc segédmunkás olyan szerencsétlenül esett az állványgerendák alá, hogy mindkét lába eltörtött. A másik két munkás kisebb sérülésekkel menekült meg. Hupkát a kórházba szállították. Az építész vezető Manera ellen a hatóság megindította a nyomozást.

Kóbor kutyák kikapartak egy feldarabolt holttestet. Frankfurtból jelentik: Két hét előtt eltűnt Rössler Teréz negyven éves munkásasszony az erdőben való eprészés közben. Tegnap kóbor kutyák a föld alól kikaparták az asszonynak feldarabolt holttestét. A közelben megtalálták a fejét is, amellyel Rössler Terézt meggyilkolták. A nyomozó hatóságok rejtély előtt állanak, mert a meggyilkoltnak sem pénze, sem pedig értéktárgya nem volt.

Felhívjuk

az utazó közönség becses figyelmét az Oradeán levő RIMANÓCZY-szállodára, mely a város legkényelmesebb szállodái közé tartozik és vendégeinek minden kényelmet biztosít. Kereskedelmi utazók a rendes szobaárakból 20%, gőzfürdő árainkból 50% kedvezményben részesülnek. Rimanóczy-szálloda igazgatósága

Két üzlethelyiség

a Belváros forgalmas helyén azonnal kiadó Közelebbi felvilágosítással szolgál SCHERTER OTTÓ vaskereskedése Timisoara I., Eminescu-utca 6.

szállítók szállták meg az István szállodát. Szokatlan nagy töltött össze a napokban a budapesti Király szálloda halljáról szállítók voltak ők, a budapesti munkatársai és a külföldi vizitőrészek, akik nem másért látogatást a fővárosnak ebben a szállodában, mint azért, hogy szembe kerüljenek az Abbáziából néhány perece múlva Budapestre érkezett Fellner Andor miniszterelnök baklövésével.

Abbáziában letartóztatott, szabadonbocsátott gyanúsítottja, Fellner Andor már az előző évek óta állandóan az István Király szálloda lakója volt s annyira megszokta a csendes és mintaszerűen beosztott elegáns hotelt, hogy most, amikor hazaérkezett, első útja régi szállójába vezetett. Fellner Andor a szállodába került, ahol a nyugdíjas elem és páratlan figyelmes szolgálat hamarosan megnyugtatta a megzavart idegeit s megtalálta azt a békét, amelyre a felzaklatott állapotában olyan nagy szüksége

Siebold butorgyárban, Timisoara II., Str. Telegra. Telefon 6-99.

Elveszett pestisbacillusok. Kovács jelentik: Moszkvai távirat szerint Szolovjev, a karkovi bakteriologiai intézet vezetője, elveszített öt darab szibériai pestisbacillus tartalmazó ampullát. Az elveszett bacillusok a legszorgosabb kutatások ellenére sem kerültek meg. Az orvosok gondatlanság miatt letartóztatott parancsot adtak ki.

Tungram cég hirdetése ma is jelenik lapunkban. Tévedések elkerülése végett itt is közöljük, hogy a hirdetés nem a Standard üzemre vonatkozik, hanem — mint a cég honlapján is kiderül — bárki bármely vállalkozásnak a Standard üzemre vonatkozó bemutatását. Olvassa el sajtó érdeklődésben a lapunk utolsó oldalán megjelent hirdetést.

Az elesábitott lány anyjának halála. Pozsonyból jelentik: Városligetben a Apollonia tegnap reggel a kórházba került, mert az elesábitott Teréz nevű leányát, akinek gyermeke is született. A lugkóoldat leégte az őrmester arcáról a bőrt és félmérére megvakította. Az asszonyt a kórházban történt kihallgatása után szabadon bocsátották.

székképvisele: BALASSA ADOLF

Józsefváros, Uri-u. 4/a Tel. 15-35

Családi házakat

10 éves részlettörlesztésre csak 20.000 és 30.000 lei befizetése ellenében építünk. A házakat a beköltözéstől kezdve lakbérrel törlesztheti. 10 év leforgása alatt megerősítés nélkül sajátja lesz a ház. — November 1-1 beköltözésre 100 házat építünk. Siessen a jegyzéssel, hogy jó helyre jusson és még ezidén házába beköltözhesse. Érdeklődéseket kérem Ternyancsev Tivadar, Józsefvároson, Horváth Boldizsár-utca 3, és a „Strand“-Kolonian. Tekintse meg a javában folyó építkezéseket! Telepíztatóság.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Győztek a fogtechnikusok

a miniszteriumnál való harcukban, mert a temesvári tábla elrendelte a bezárt műtermek nyitvatarthatását, míg végérvényesen dönt

Temesvár, augusztus 1.

Dan Szevér közegészségügyi miniszter radikálisan akarta a fogtechnikusok régóta vajdó ügyét elintézni. A miniszter álláspontja az volt, hogy az 1924 december harmincegyedikén szentesített fogtechnikusi törvény nem felel meg a követelményeknek és új törvény megalkotását helyezte ki látásba. A törvényjavaslatot el is készítette, de ez a kormány orvostagjai, Vaida belügyminiszter és Dobrescu földművelésügyi alminiszter, nemetszésével találkozott. Erre az őszi ülészsakra halasztották a javaslat tárgyalását. Ezt megelőzően már a miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében, tekintet nélkül arra, hogy a fogtechnikusok 1925. évben működött bizottságtól megkapták a működési engedélyt,

mindazon fogászoknak a műtermét, akiknek nem volt legalább tíz évi gyakorlatuk, a főorvosi hivatal útján bezáratta.

Az érdekelt aradi fogtechnikusok a közegészségügyi miniszternek a műtermek bezárására vonatkozó határozatát panasszal támadták meg a temesvári ítélőtáblánál és hatálytalanságát kérték.

A tábla Calinescu táblabíró elnöke alatt működő szüneti tanácsa tegnap tárgyalta az aradi fogtechnikusok kérelmét. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, hiszen egy társadalmi osztály megélhetéséről és jövőjéről volt szó. A fogtechnikusok képviselőiben Gropsian Mihály dr. ügyvéd szólalt fel, aki egy óras, jogi fejtegetésekben gazdag, beszédben mutatott rá a közegészségügyi miniszter rendeletének törvényellenes voltára. Megállapította, hogy

az 1924. évi törvény még életben van és annak intézkedéseit miniszteri rendeletekkel nem lehet megnyírni.

Kérte, hogy a beharangozott új törvényre való tekintettel a tábla halassza el érdemben a tárgyalást, szeresse meg a közegészségügyi miniszteriumtól a fogtechnikusok ügyére vonatkozó egész aktakomplexumot, egyben pedig függesse fel a végérvényes döntésig a miniszternek a fogtechnikusi műtermek bezárásáról szóló intézkedését.

Darabantiu Miklós dr. a miniszterium képviselőjében kérte a panasz elutasítását.

A tábla egy óra hosszat tartó tanácskozás után az egész országra szóló szenzációs döntést hozott. A tábla mint közigazgatási bíróság helyadott Gropsian Mihály dr. kérelmének, elrendelte az iratoknak a közegészségügyi miniszteriumtól való beszerzését, egyben a tárgyalást elhalasztotta, azonban

azonnali hatállyal elrendelte a sérelmes miniszteri intézkedés alapján bezárt fogorvosi műtermek ideiglenes jellegű kinyitását, ami a további szabad gyakorlattal egyértelmű.

A fogtechnikusok ebben a harcban egyelőre győztek és valószínű, hogy a fogtechnikusokról szóló javaslat összel már módosított formában kerül a parlament elé, amely a szerzett jogokat figyelembe veszi.

Sport

A délamerikai sajtó a temesvári Tänzert a világ egyik legjobb csatárának minősíti

Tänzer Mihály a kiváló ekszkizista jobbszélső nevével hangos ma nemcsak az egész európai sportsajtó, hanem az amerikai és a délamerikai lapok is hasábos cikkekben számolnak be a kitünő temesvári futballista nagyszerű szerepléséről. Tänzer Mihály ez év májusában a budapesti Ferencvároshoz kérte átigazoltatását és Temesvár egykori dédelgetett kedvence másfél hónapra rá már a Ferencváros együttesével délamerikai utra indult. Most érkezett meg a Sao Paulóban megjelenő Délamerikai Magyar Hírlap, amelynek beszámolójából megtudjuk, hogy a kiegyenlítő gólt Takács Tänzert előkészítéséből

rugta, hogy a vezetőgólt, amelyet a bíró lesbenállás címén nem adott meg, szintén a kis Tänzert dolgozta ki és hogy a győzelmet jelentő gólt ugyan csak Tänzert juttatta Takács lába elé. A beszámoló a legnagyobb elismerés hangján ír a Ferencvároshoz, de kiemeli Tänzert Mihályt, aki ennek a mérkőzésnek főhőse volt és akit nagy ünneplésben részesítettek a saopaulói magyarok. A többi mérkőzésről is beszámolóban is mindenütt felbukkan Tänzert Mihály neve. Tänzert Temesvárról indult el és most a délamerikai sajtó a világ egyik legjobb csatárának minősíti.

A TAC propagandauszövevény Buziáson. A Temesvári Atlétikai Klub — miként már jelentettük — a buziási fürdőigazgatósággal karöltve augusztus harmadikán, vasárnap délután öt órakor az ujonnan épült buziási medencében nagyszabású propaganda uszóversenyt rendez. A verseny iránt nagy az érdeklődés és az a buziási fürdőidény egyik kimagasló eseménye lesz. A verseny során a következő versenyszámok kerülnek előtérbe: 25 méteres gyermekverseny, csak fürdővendégek részére. 50 méteres junior sprintuszás, 100 méteres sprintuszás, főverseny. 100 méteres melluszás, 50 méteres hátuszás, 50 mé-

teres oldaluszás, 50 méteres női verseny. 4x25 méteres sprintstaféta, 4x25 méteres vegyesstaféta (oldalhát mell-sprint), 3x50 méteres mellstaféta, vízpolómérkőzés és ezt követően vízikabaré. A versenyszámok első helyen beérkezett résztvevői aranyozott érmeket, a második helyezettek ezüstözött érmeket, a többi győztes bronzérmeket kap. A verseny iránt nagy az érdeklődés, ami különösen azzal magyarázható, hogy a buziási uszómedence az ország egyetlen huszonöt méteres medencéje. A verseny után a gyógyteremben nagyszabású sportbál fejébe a versenyt. A tánchoz a zenét a TAC tizenkét tagú zenekarja szolgáltatja.

Közgazdaság

A JEGYBANK EMELI A BANK-JEGYKONTINGENST. Bukaresti tudósítónk jelenti telefonon: Az Ultima Ora értesülése szerint a Nemzeti Bank huszonöt milliárd leiel emeli a bankjegykontingenst, miután elegendő deviza áll rendelkezésére az új termék finanszírozására. Ezzel kapcsolatban a lap arról is tudni vél, hogy a jegybank a visszleszámitolási kamatlábat szeptember elsejétől kezdve szállítja.

Leszállítják az adókat — Franciaországban. Párisból jelenti: Briand miniszterelnök megállapította a parlament elé terjesztendő kormánynyilatkozat végleges szövegét. Ennek legfontosabb pontja az adókönyvitészekre vonatkozik. Az adókat összesen 520 millió frankkal szállítják le és ez a rendelkezés már augusztus elsején életbe lép.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 augusztus 1-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Angol font 817¹/₂, 819¹/₄ — Dollár 168'02, 168'36 — Hollandi for. 67'60, 67'75 — Dinár 2'93, 2'96 — Francia frank 6'60, 6'62 — Olasz lira 8'81¹/₂, 8'83¹/₂ — Cseh kor. 4'98¹/₂, 4'99¹/₂ — Német márka 40'17, 40'25 — Osztr. schilling 23'74, 23'79 — Magy. pengő 29'38, 29'43 — Sv. frank 32'42, 32'48

Terményárak:

Buza 640, ujbuza 620, tengeri 610, árpa 500, zab 510, rozs 430 korpa 340 lei száz kilónként. Répa kilója 11 lei.

Félmilliárdal csökkent az állam költségvetés, Bukaresti tudósítónk jelenti telefonon: Az idei évi költségvetés eszközölt redukálás után 489,37 millió leiel csökkent. Az egyes miniszteriumok kiadásainak csökkentése a következőképpen oszlik meg. A hadügyi tárcánál 67,996.000, a pénzügynél 170 millió, a közoktatásügyi tárcánál 30 millió, a kutsztártácánál 2,350.000, a külügyi tárcánál 25 millió, a földművelésügyi miniszteriumban 87,261.000, az ipari és kereskedelemügyi miniszteriumnál 9,516.000, a munkaügyi miniszteriumban 94.000 a közlekedési miniszteriumban 50,524.000 lei a csökkentés.

Egy gyár adóeltitkolása. A tavaszán nagy feltűnést keltett, hogy a marosvásárhelyi cukorgyár vezérigazgatóját, egyik igazgatóját és egy bukaresti pénzügyi vezetőket a marosvásárhelyi vizsgálóbíró letartóztatta. A letartóztatás marosvásárhelyi cukorgyárnál évek óta elkövetett állítólagos adóeltitkolások szolgáltattak okot. Néhány hónapos vizsgálati fogság után a gyanúsítottakat szabadlábra helyezték, a pénzügyminiszterium pedig bizottságot rendelt ki a gyár könyveinek az átvizsgálására. A bizottság most szűlt el jelentésével. A szakértők szerint 57 millió leit vontak ki a megadóztatás alól és így a gyár legalább négy millió lei bírságot köteles fizetni a kincstárnak.

A budapesti tőzsde jegyzési (Augusztus 1.) Leszámitolóbank 95, Kereskedelmi Bank 116,5, Angol Magyar Bank 93, Magyar Helyi Bank 80, Pesti Hazai 200, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 100, Rima 92,4, Salgó 50,4, Általános Kőszén 692,5, Beocsini 217, Nasici 100, Spodium —, Szikra 224, Ganz 100, Magyar cukor 117,5, Délcukor 100, Lipták —, Egis 71, Nova 36, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —

Heiybelli vállalat keres

kaucióképes, irodai teendőkből jártas, megbízható

pénztárnokot.

Ajánlatokat, eddig működés és igény megjelölésével „Pénztár” jellegűre a (531) kiadó továbbít.

Ménesi bor

ca 200 Hl. 1926—1928. évi termésű fehér és vörös bor kapható özv. Háberéger Györgyné-nél

M é n e s e n

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

METROPOL

nagy szállodában lakik

100 minden koronával be rendezett, ujonnan átalakított szoba.

Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek

Családi házak

október elseji beköltözésre a strandkolónián jutányos feltételek mellett kaphatók. A beköltözés során nem kell semmitsem fizetni és a vételárat a vevő házbérrel törleszti. Felvilágosítást nyújt

TERNYANCSEV TIVADAR IV, Horváth B.-u. 3 és a telepfelügyelőség

Próbírdetések

Alkalmazás

Kifutófiu

azonnal felvétetik. Recta foto sport, I.,
Hunyadi-utca. (4316)

Perfekt német, magyar
írásirónő ügyvédi irodában kereste-
k. románul tudók előnyben. Cim:
Polacsek és Dr. Ténner. I., Hu-
nyadi-u. 8. (4329)

Házmasternek

kerestetik gyermektelen házaspár, az
eny fizetéses bejárónőnek. Cim:
Ténnermann, lil, Teleki u. 2. (4331)

Kifutó fiu

kerestetik azonnalra Ceuloze papir-
beszedés Dózsa u. 1. (4341)

Allást keres

Főzni tudó mindenek

keres kisebb családhoz. Cim a
Holló-u. 10. (4009)

Bejárónői állást

keres. Főzést önállóan vállalom. Cim
Holló-u. 10. (4011)

Házvezetőnő

keres bizonyítványokkal állást keres.
keres megkeresést „Teljesen meg-
szabott” jelige alatt a kiadóba kérek.
(4340)

Adás-vétel

Ánkora kenyérsütőde.
félbarna Kg Lei 10.—
fehér " " 11.—
Kisúthely Str. General Foch 38,
Bécsvárosi piacon délelőtt. (4227)

Antik plüss szalongszobor
szobor, emeből, falitükör, képek, lusz-
szobor és több más eladók. Cim a ki-
adóban. (4330)

Vendéglő

valmas helyen, 2 szobás lakással,
kényelmel, anélkül jutányosan
eladó. Érdeklődni: Theisz né, Bonnác-
u. 12. (4264)

Ujonnan épült

két kétszobás lakással, összes
szobahelyiségekkel eladó. Ujmosnica
szám. (4321)

Szép kis családi ház

szép, kényelmes eladó. Cim III, Rezső-
u. 14. (4326)

Ujonnan épült

szép családi ház két szobás lakás, kony-
szobával, eladó. Közelebbit: Petőfi
szobor, Pummer-utca 2. (2999)

Cseresznyefa hálószoba
eladó. Gyárváros, Pöttyka-u. 7. (4344)

Eladó daráló

szép, álló smirglikövel. Cim: Kiss,
Holló-u. 2. Timisoara. (4355)

Lakás

Kiadó

szobás lakások. Eladó házhelyek
250 lei részletfizetésre. Timi-
soara-Erzsébetváros, Hattyu-u. 6. sz.
(4171)

Butorozott szoba

szép, 2 személynek kiadó. Cim: IV,
Holló-u. 13, hátsó udvar d. e. 11
szobor. (4337)

Két üres udvari lakás

szép, azonnal kiadó. Erzsébetváros, Sági-
szobor, szemben a villamos váltó meg-
állójánál. (4335)

Két-három

szobás kertes családi házat bérbe ke-
resek. Grabler Árpád, II., Indóház-
szobor. (4318)

Két ágy kiadó

szép, azonnal, Józsefváros, Begabalsor 6. sz.
szobor. (4142)

Két szobás

szép, modern lakás áthelyezés miatt azonnal
eladó. Telefon, iparáram, melegvíz,
szobor. Ormos-u. 10, II. em. 25.
(4284)

Színház

Ma este bucsuzik az operett-együttes.
Hatalmas társzekerek hordják két nap
óta a vasúti állomás felé a díszleteket,
ruhákat, gépezeteket. Bucsuzik a ko-
lozsvári színház 6 hetes vendég-
szereplés után. Olyan darabot választott
bucsuképpen az igazgatóság, amelyben
a színház minden énekesnőjének bő-
séges alkalmat van arra, hogy tehetsé-
gét csillogtassa. Az utolsó Verebély
lány kerül színre s a lázas érdeklődés-
ből ítélve, amely az előadás iránt a
közönség széles rétegeiben megnyilvánul
előrelátható, hogy sokáig emléke-
zetes esteje lesz ma a temesvári szin-
háznak. Ma lépnek fel utoljára: Kon-
dor Ibolya, Betegh Bébi, Kun Magda,
Közégy Margit, Tompa Béla. Ihász
Aladár, Sólyom Győző, Réthelyi Ödön,
Leővey Leó, Izsó Miklós. A mai bucsu-
estét rendes helyárral tartják meg.
Még két előadást tart a drámai együt-
tes. Szombaton este befejezi a kolozs-
vári színház itteni vendég-szereplését.
Már csak két előadás lesz. Ezen a két
utolsó előadáson a drámai személyzet
legjobbjai fognak fellépni. Ezt a két
estét Molnár Ferenc megünneplésére
szentelték a színház. A világhírű ma-
gyar író ez évadban az egész világ
ünnepelte írói működésének 25-ik év-
fordulóját alkalmából. Ehhez az ünnep-
léshez csatlakozik most a temesvári
színház is. Pénteken este Molnár Fe-
renc legragyonabb, legtündöklőbb al-
kotása a Testőr fog színrekerülni
Poór Lillivel a nagy női főszerepben.
Szombaton este pedig a Játék a kas-
télyban kerül színre Poór Lillivel, Ja-
novics Jenővel, Mihályfy Lászlóval,
Mészáros Bélával, Lantos Bélával, Sel-
meczi Mihállyal a főszerepben. Ez
lesz az idény utolsó előadása. Előadás
előtt a közönséghez bucsuzavakat in-
téz Janovics Jenő dr. igazgató. A bu-
csu-estére tanácsos jegyekről jóelőre
gondoskodni.

**Beregi Oszkár és társulata vendég-
szereplése Temesváron.** Vasárnap dél-
előtt érkezik Temesvárra erdélyi tur-
néján a kitűnő B e r e g i Oszkár, aki
tiz estén át szerepel a temesvári szin-
padon. Beregi nem erdélyi társulat
keretei között lép fel, hanem egy ki-

tűnő válogatású és fővárosi értelem-
ben is elsőrangú színű együttest hoz
magával. Rajta kívül a társulat élén
olyan nevekkel találkozunk, mint Tá-
ray Ferenc, a Magyar Színház tagja,
Kaszab Anna, Bondy István, Faragó
Anna az új színházról és Kerékkjártó
Olga a Fővárosi Operettszínházról. Az
erdélyiek közül a vezető művészhez
csatlakoztak: Darvas Ernő, Szabad-
kay Miklós, Forrai Sándor, Bereng
Béla, Földes Mihály, Dálnoky István
és Szigeti József. A műsort Bíró La-
jos, Bródy Sándor, Fazekas Imre és
Herczeg Ferenc töltik ki a magyar
írók közül. A külföldi szerzők közül
Maeterlinck, Areybasev és Wartshley
szerepelnek. Színre kerülnek a Sárga
Liliom, a Hotel Imperial, a Lion Lea,
a Monna Vanna, Trojka, Bizánc, Fél-
tékenység és az Utolsó fátyol. A da-
rabok előtt F e k e t e Tivadar mond
irodalmi konferánst. Vasárnap két-
szer kerül színre a Hotel Imperial, d.
u. 5 órakor és este 9 órakor, hétfőn es-
te a szenzációs Trojka megy, kedden
a Sárga Liliom és szerdán az Utolsó
fátyol. A Beregi-előadásokon rendes
helyárral vannak és a színház péntek-
től kezdve árusítja elővételben a je-
gyeket.

**Ingyenes műkedvelői előadás a Munkás-
telepen.** A Magyar Párt Munkás-
telepi altagozatának műkedvelői va-
sárnap, augusztus 4-én este a Ditt-
rich-féle vendéglő nagytermében in-
gyenes műkedvelői előadást rendez-
nek. A műsoron több egyfelvonásos
vigjáték és egész eseménymagánszám
szerepel.

Heti műsor:

Csütörtök: Az utolsó Verebély lány.
(Az operett-személyzet bucsuja Te-
mesvártól. Rendes helyárral.)

Péntek: A testőr (Rendes helyárral.
Poór Lili főlépésével.)

Szombat: Játék a kastélyban. (A drá-
mai társulat bucsuja. Utolsó előadás
az idényben. Poór Lili és Janovics
Jenő főlépésével. Előadás előtt: Ja-
novics Jenő dr. bucsuzavai a közönség-
hez. Rendes helyárral.)

Rádió

Csütörtök, augusztus 1. Budapest. 9
óra 15: Trió-hangverseny. 12 óra:
Hangverseny. Operett-részletek. Csá-
szár Teri és Kelemen Lajos közremű-
ködésével. 4 óra: Rádió Szabad Egye-
tem. 1. Liszt Ferenc művei gramofon-
lemezen: a) XII. magyar rapszódia.
b) Rákóczi-induló. 2. Gyalokay ezredes
előadása: A segesvári csata. 3. Liszt

Ferenc művei gramofonlemezen: Ma-
gyar fantázia zongorára és zenekarra.
5 óra 25: Homonnay Tibor dr. a Musz
elnöke: A kormányhatalom és a tör-
vényhozó feladata a nemzetközi sport-
kapcsolatok és a budapesti hatos vizi-
polótorna. 6 óra: A budapesti rendőr-
zenekar fuvóegyüttesének hangver-
senye. 7 óra 30: Előadás a Studióból.

Szép tiszta
butorozott szoba kiadó. Holló-u. 36.
(4333)

Két, esetleg egy szoba
butorozva azonnal kiadó. Erzsébetvá-
ros, Holló-u. 38. szám. (4354)

Egy szoba-konyha
éléskamra azonnal kiadó, ugyanott egy
bicikli eladó. Cim: Mehala, Vársor 32.
(4314)

Különféle

Lakások
tisztítása, portalanítása, par-
kettgyalulás, surolás és ke-
félés. Poloska, bogarak,
patkányok irtása nehéz gáz-
zal garantálva. Ruvin Vállalat, III,
Püspök-ut 5. (3091)

Szép hangu
Shunda-féle cimbalom és új gramofon
lemezekkel jutányosan eladó. Cim:
Kacsovsky, Gyárváros, Fő-utca 12.

Átadandó

fő forgalmu cipészüzlet, műhellyel
együtt teljes berendezéssel, havi 1000
leiért, minden befektetés nélkül. Ér-
deklődni a kiadóhivatalban. (4306)

Teherautóval

fuvarozást vállalom. Fekete, Hunyadi-
ut 52. (4322)

Bádigos és vízvezeték-szerelő
Csermák-udvar, Józsefváros, Horváth
Imre. (4352)

Elvesztett

Horváth Imre névre szóló két nyugdíj
könyv, egyik arcképes. Becsületes
megtaláló a kiadóban adja le. (4353)

Strausz János: Cigánybáró című ope-
rettjének előadása. 10 óra: Cigányzene.
Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Hangverseny.
6 óra: Zongora, hegedű és énekszámok.
8 óra 5: A Cigányszerelem című ope-
rett előadása. Belgrád. 12 óra 45: Gra-
mofonzene. 5 óra 25: Jazz. 10 óra 25:
Dalest. 11 óra 5: Kuartett. Berlin. 5
óra: Zene. 8 óra: Hangverseny. 11 óra
30: Éjszakai hangverseny. Brünn. 12
óra 20: Hangverseny. 4 óra 30: Jazz-
band. 7 óra: Fuvószene. Frankfurt.
12 óra 30: Gramofonzene. 5 óra 15:
Hangverseny. Hamburg. 4 óra 15: Fel-
olvasás Rilke költeményeiből. 5 óra
5: Hangverseny. Gounod műveiből. 8
óra: Kessler Robert a Cárno című ope-
rettjének előadása. 10 óra 40: Rádió-
kabaré. Langenberg. 5 óra 35: Zene. 8
óra: Hangverseny. Mozart műveiből.
Leipzig. 12 ó.: Gramofonhangverseny.
8 óra: Szimfonikus hangverseny. Mi-
lánó. 11 óra 15: Zene. 12 óra 30: Hang-
verseny. 5 óra: Jazz. 8 óra 30: Operett-
részletek. Stuttgart. 10 óra 30: Gramo-
fonhangverseny. 4 óra 15: Hangver-
seny. Mozart műveiből.

Péntek, augusztus 2. Budapest. 9 óra
15: Orosz balalajka zenekar hangver-
senye. 12 óra 5: Cigányzene. 4 óra 20:
Balogné Hajos Terézia állatmeséiből
olvas fel. 5 óra 20: Balett-délután. 7 óra
20: Göttling Hans dr. németnyelvű elő-
adása: Von Sommerfrischlern. 8 óra:
Surányi Miklós felolvasása. 8 óra 30:
Katonazene. 10 óra 10: Cigányzene.
Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Hangver-
seny. 7 óra 35: A bécsi szimfonikus
zenekar hangversenye. 9 óra 30: Hang-
verseny. Belgrád. 12 óra 45: Gramofon.
5 óra 25: Kuartett. 8 óra 35: Dalest. 9
óra 20: Mandolin hangverseny. 10 óra
5: Kuartett. Berlin. 5 óra: Finn. svéd
és norvég dalok, utána délutáni zene.
8 óra: Donizetti: Der Liebestrank ci-
mű vigoperájának az előadása. Brünn.
4 óra 30: Kamarazene. 10 óra 20: Kato-
nazene. Frankfurt. 12 óra 15: Gramo-
fon. 5 óra 25: Zene. 8 óra 45: Hangver-
seny. 9 óra 45: Kabaré. 10 óra 30: Mo-
dern zeneművek. 12 óra 30: Éjszakai
hangverseny. Hamburg. 6 óra: Zene.
8 óra: Énekszámok zenekari kísérettel.
9 óra: Könnyű zene. 10 óra 45: Könnyű
zene. Langenberg. 7 óra 30: Hang-
verseny. 5 óra 35: Gramofon. 8 óra:
Hauptmann Gerhardt: Michael Kra-
mer című drámájának az előadása.
Leipzig. 12 óra: Gramofon. 8 óra:
Hangverseny. 10 óra 15: Szórakoztató
zene. Milánó. 11 óra 15: Zene. 8 óra 30:
Szimfonikus hangverseny. 11 óra 15:
Jazz. München. 12 óra 55: Déli hang-
verseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 6
óra: Orgona hangverseny. 8 óra: Ka-
marazene. 9 óra 15: Vidám duett.
Prága. 11 óra 30: Gramofon. 4 óra 30:
Kamarazene. 7 óra 5: Duett. 7 óra 30:
Vigjáték közvetítése. 9 óra 30: Zongora-
hangverseny. 6 óra 45: Katonadalok
és indulók. 9 óra 45: Tarka-est.

Az okos ember
idejekorán
lép be a
**Munkások
Rókkant-
egyletébe**

biztosítandó öreg napjait.

Beiratkozni lehet az egyesület következő
fiókjainál:
I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
II. „a gyárv. Vigadó kistermében
(Sörgyár)
III. „Hornicsek-féle vendéglőben, Király-
utca 36.
IV. „Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
V. „Bottyan-féle vendéglő, Str. Olteniél 26
Rónában Jäger-féle vendéglőben, Strada G.
Malor 10, minden hó első és harmadik
vasárnapján és az egylet központi irodájá-
ban, III., Hunyadi-ut 10, minden nap.

A SZENVEDÉLY TÜZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap megosztott regényközlése

11 Folytatás

Főn a magasban zsinorra függesztett angyalok lebegtek. Bőséges gyertya pazarlás ragyogta körül ezeket az alakokat és a libbenő lángnyelvek villódzása, vörhenyes dicsfényvel fonta körül a jászolt. A kápolna skálát lámpásai, a pillérek pereme, az egyes szobrok előtt sercegő, kivilágított háromszögek, az oltár fellángoló glóriája, tették teljessé a kivilágítást, a kórus nagy csilláraival együtt, melynek függesztő zsinórjai felfutottak és elvesztek a magas boltívek éjszakai sötétjében, ahová már nem hatolt fel semmi fény. A székesegyházat a tömeg büze és a tömjén szaga töltötte meg. A hívők esetlettek, botlottak, taszigálódtek, szölongatták egymást, akár az utcán. Minden kézben olvasó pergett. Voltak akik italos butykost szedtek elő. Mások ettek. A templom mélyén, a nagy kapu közelében, egy csoport rongyos koldus olyan pestises levegőt árasztott, hogy az asszonyok amint átfurakodtak köztük, legyező csapásokkal hajtották el a levegőt.

Ramon a vidám karácsonyi hangulatban békülten sétált a templomban anyja és Estrellita között. A szertartás kezdetén áhítatosan letérdeltek.

„Milyen szép ez a lány” — gondolta Ramon.

Csakugyan szép is volt, hosszú pil-

lái árnyékot vetettek arcára; imákat zermoló ajka édesen mozgott. Néha kisé megiszta, hogy piros maradjon, vagy lopva megnyalta, hogy csillogá-va tegye.

Ramon maga elé nézett.

Pompás volt ez az oltár. Visszaemlékezett egy nagy esküvőre, ahol, mint kíváncsi néző volt jelen és ugyanabban a pillanatban a kitörő boldogsággal felzúgó orgona, elébe idézte a násznépet. A fehér csipkés menyasszony felért-e vajjon Estrellitával? Bizonyára nem. Pedig szegény lány volt, akít a herceg vett feleségül...

Le szép ez a lány!... Épp most emelte fel szempilláit, valami angyali kifejezéssel... Ramon hosszan elnézte...

Hirtelen felesendült az urfelmutatást jelző esengő. Mintha az egész templomot lekaszálták volna. A hátak oceaója egészen az oltárig hullámzott.

Ramon fölélegzett. A mise segítségére jött. A házasság gondolata újból eszébe jutott Ramon-nak. A férj parancsol, uralkodik, megfélemez, a szerető csak a könyörgéshez folyamodhat... Emlékezett rá, hogy egyszer a lány azt mondta: „Ha az uram volna, hallgatnék magára...” És miért ne lehetne azzá? Ah! milyen megkönnyebbülés volna! Szabadon élni, nyíltan, álszen-

teskedés nélkül, folytonos szenvedések nélkül.

Az ellenvetések egész raja támadt rá: Tomasa elkerülhetetlen visszautasítása, Estrellita családja, amelyet a törvényes formások kedvéért le kell leplezni...

Aztán rögtön célszerűségi okokkal hozakodott elő. Ha feleségül veszi, biztosítja a tánchelyisége részére. Menetnél nagyobb a törvényes ellátás, annál kisebb a fizetés. A takarékoságot összekötheti a siker biztosításával. És később — ki tudja — talán spanyolországi vagy európai körút?... Elveszi a szegénységet és beházasodik a szerencsébe...

Mindenki mozgolódni kezdett, a miéneke vége volt.

— Szorítsd jól a zsebkendődöt a szádhoz, ninna, — figyelmeztette távozasközben, — nehogy megfázzál...

Olyan jószívvel volt a leányhoz hogy az hálát érzett iránta és csakugyan meg volt hatva.

VIII.

— Szóval, komoly dologról akarsz beszélni. Dehát nem tudom miről van szó... Mit akarsz?...

Tomasa reggeli toalettbten, fésületlenül állt a fia elé és ismételte:

— Nos hát, hallgatlak...

— Meg akarok házasodni.

— Igazad van. Sohasem késő. Már régóta tanácsolom... De miért kell erről azonnal beszélni?... Ugy lát-szik, fölhuzott valami?

— Azt hiszem, találtam valakit...

— Mondd tovább... ismerem?

— Igen.

— Gazdag?

— Bizonyos értelemben az.

— Jó család?

— Nincs családja... azaz, majdnem nincs...

— Szóval, bizonyára árva... kicsoda?

Ramon zavarba jött:

— A kicsi...

Mikor elhallgatott, Tomasa jö-

latulag bátorította:

— A kicsi? Mondd, hogy hívják?

— Ej, hát a kicsi... a mi kis-

cosnánk, na...

Az anya alsó ajkát lebiggyes-

félig lehuny, szempillája megve-

fejezést kölcsönözött szemének.

— Csak nem tán... Te tréfál-

lem?... Mi? Csak nem ez az a

akiről beszélni akarsz?...

Ramon roppant zavarral néze-

cipője orrát és nem mert felelni.

viselkedés meggyőzte Tomasát,

badjára engedte dühét. Micsoda!

bolond ez az ember? Hülye? E-

bódítva? Feleségül venni ezt a

ból fölszedett, kegyelemből

kölyket! Mikor olyan szép kil-

lehetnének! Igen... Akárhányo-

polgárleánynak kedvére való fér-

hetne, egy ilyen ügyes, értelmes,

lalkozáshoz kitűnően értő ember,

zelete elé festett egy csomó lehe-

frigyet, hogy felhasználja ez el-

esuf meszaliánsz ellen. Dehát ig-

ez! Az asszony a tűz, a férfi a

az ördög a szél, amely fujja...

Ramon hagyta, hogy az előre-

zivatár a maga útján kitombolj-

gát. Aztán rendszeresen sorba ve-

ellenvetéseket. A leszerelt vénas-

lépésről lépésre engedett:

— Hát persze... Igen, meg-

dem... Az ember nem állítható

ellenkezőjét...

(Folyt. köv.)

A rádióvámok

mérséklése

következtében a

világhírű

STANDARD

rádiógyártmányok árait aug.

hó 1-ével jelentékenyen

leszállítottuk

Kérje még ma rádió-szaküzletétől

egy valódi STANDARD-készülék bemutatá-

sát. Csak STANDARD védjeggyel

ellátott a valódi. Törvényesen védve.

TUNGSRAM S.A.

DE ELECTRICITATE